

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 131/2014
23.10.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Гордане Ајншпилер Поповић и Јелене Боровац, чланова већа, у привредном спору по тужби тужиоца К.ф.л. по уговору о конзорцију овереном у Општинском суду у Лебану Ов бр. П/1 702/06 од 25.12.2006. године, кога заступа пуномоћник И.И., адвокат из Б., против тужене Агенције за приватизацију из Београда, ради утврђења незаконитости раскида уговора, враћања датог и накнаде штете, вредност предмета спора 62.324.389,00 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 5710/13 од 12.03.2014. године, у седници већа одржаној дана 23.10.2014. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 5710/13 од 12.03.2014. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П бр. 9064/2012-2008 од 07.05.2013. године, у ставу првом изреке, одбачена је тужба у делу да се утврди да је уговор о продаји капитала методом јавне аукције П Ов бр. 1378/2007 од 17.07.2007. године закључен између тужиоца и тужене незаконито раскинут. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев за обавезивање тужене да тужиоцу на име продајне цене коју је тужилац у целини исплатио плати износ од 14.326.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 03.08.2007. године и на име средстава које је тужилац сходно уговору о продаји капитала инвестирао у друштво исплати износ од 7.998.389,00 динара са законском затезном каматом почев од 24.10.2008. године. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу да тужена на име накнаде штете исплати тужиоцу износ од 40.000.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 24.10.2008. године. Ставом четвртим изреке, одбијен је предлог тужиоца за доношење делимичне пресуде да се утврди да је уговор о продаји капитала методом јавне аукције из става 1. изреке незаконито раскинут. Ставом петим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 119.015,00 динара.

Привредни апелациони суд је побијаном пресудом Пж бр. 5710/13 од 12.03.2014. године одбио жалбу тужиоца као неосновану и потврдио првостепену пресуду Привредног суда у Београду.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11) који се примењује на основу члана 506. став 2. истог закона и члана 23. Закона о изменама и допунама ЗПП („Службени гласник РС“ 55/14) и одлучио као у изреци јер ревизија тужиоца није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Другостепени суд није учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези са чланом 194. ЗПП, на коју указује ревидент јер је правилно потврђена првостепена пресуда у делу у коме је тужба тужиоца за утврђење одбачена. Побијана пресуда није захваћена ни битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, јер нема недостатака због којих не би могла бити испитана, образложење побијане пресуде је јасно и није у супротности са исправама у списима предмета односно доказима изведеним у току поступка.

Према утврђеном чињеничном стању између парничних странака је био закључен уговор о продаји капитала методом јавне аукције Ов бр. 1378/07 од 17.07.2007. године, који уговор је раскинут о чему је тужилац извештен обавештењем агенције од 23.10.2008. године јер тужилац није испунио уговорне обавезе из одредбе члана 3.3., 5.2.1. и обавезе из социјалног програма Анекса I уговора будући да није поступио по обавештењима туженог од 20.05.2008. године, 06.06.2008. године и 20.08.2008. године и у остављеном накнадном року није доставио одговарајуће доказе о испуњавању уговорних обавеза на чије неиспуњење је обавештењима указано и поред упозорења да ће тужени поступити сагласно члану 41а. тачка 2, 5. и 6. Закона о приватизацији.

Одредбом 3.3 уговора прописано је да ако износ на који се односи обавеза инвестирања већи од 3.000.000,00 динара тужилац је као купац дужан да Агенцији за приватизацију у року од 30 дана од дана закључења уговора преда банкарску гаранцију безусловну, неопозиву, плативу на први позив, при чему је купац банкарску гаранцију дужан да достави агенцији у наведеном року и у случају да је у року од 30 дана извршио обавезу инвестирања и о томе доставио потврду предузећа овлашћеног за ревизију.

Одредбом 5.2.1. уговора установљена је обавеза тужиоца да у року од 12 месеци од дана закључења уговора инвестира у субјекат приватизације 7.951.000,00 динара, које инвестирање мора бити извршено у основна средства која служе искључиво за обављање претежне делатности за које је предузеће било регистровано на дан одржавања аукције.

Анексом 1 уговора Социјални програм, тужилац се обавезао да у субјекту приватизације обезбеди поштовање свих права запослених утврђених општим актима субјекта приватизације важећим у тренутку закључења уговора, да не отпушта запослене раднике као лица за чијим радом је престала потреба у року од 1 године од дана закључења уговора, да зарада запослених неће бити мања од зарада затечених на дан потписивања уговора.

Тужилац је недоспелим обвезницама старе девизне штедне платио купопродајну цену капитала субјекта приватизације у износу од 14.326.000,00 динара по уговору од 17.07.2007. године. Извештајем независног ревизора од 29.07.2008. године који је достављен туженом 04.08.2008. године констатовано је да је тужилац извршио обавезу инвестирања из одредбе 5.2.1. уговора тако што је у субјекат приватизације унео основна средства, опрему у вредности од 7.998.389,00 динара, с тим да унета основна средства до дана вршења ревизије нису стављена у функцију, нити је извршено повећање капитала по основу унетих средстава, при чему је противвредност средстава исказана у пословним књигама субјекта приватизације као обавеза која се може конвертовати у капитал.

Тужена је извршила контролу испуњености уговорних обавеза тужиоца и то 07.11.2007, 28.01.2008, 03.03.2008. и 02.10.2008. године, те је последњим извештајем констатовано да је тужилац на име инвестирања у субјекат приватизације унео основна средства од којих првих седам чија је противвредност 1.661.600,00 динара су стечена у извршном поступку намирењем потраживања по основу неисплаћених зарада у субјекту приватизације, а од којих је само једна у функцији, док су остала купљена од правних лица и у функцији су са изузетком једног рачунског система надзора. Такође је утврђено да запосленима нису редовно измириване зараде, а да је део зарада измирен у роби субјекта приватизације. Обзиром на утврђене неправилности тужиоцу су остављени накнадни рокови за испуњење истих и достављање банкарске гаранције, коју тужилац није доставио.

Како тужени ни у накнадно остављеном року није доставио доказе да је испунио уговорне обавезе у погледу спроведеног инвестирања у субјекат приватизације на начин и у роковима предвиђеним уговором, те није доставио доказе да је испунио уговорне обавезе у погледу социјалног програма у односу на исплату заосталих зарада и није доставио банкарску гаранцију, уговор између парничних странака се сматра раскинутим због неиспуњења обавеза купца по самом закону на основу одредбе члана 41а. став 1. Закона о приватизацији, о чему је тужилац извештен обавештењем Агенције од 23.10.2008. године.

Правилно су нижестепени судови одбацили тужбу у делу тужбеног захтева за утврђење да је уговор између парничних странака незаконито раскинут, јер се ради о утврђењу чињеница, а такво утврђење није предвиђено законом или другим прописом да би могло бити предмет тужбеног захтева у смислу члана 194. став 3. ЗПП. Код чињенице да је тужилац поред захтева за утврђење тражио повраћај износа уплаћених по основу раскинутог уговора и накнаду штете као последицу раскида уговора, тужилац нема правни интерес за постављање тужбеног захтева за утврђење да је уговор незаконито раскинут, јер утврђење те чињенице свакако претходи одлучивању о правним последицама раскида. Стога је у овом делу неоснована ревизија тужиоца, јер је побијаном пресудом правилно и

јасно образложено одбацивање тужбе у утврђујућем делу применом члана 194. ЗПП.

Неосновано је и указивање ревидента на погрешан закључак првостепеног и другостепеног суда да тужилац није извршио своје обавезе из уговора о продаји капитала. Неспорно је да тужилац није доставио туженом гаранцију из одредбе 3.3 уговора коју је по уговору био дужан да достави агенцији у року од 30 дана од дана закључења уговора и у случају да је у том року извршио обавезу инвестирања и о томе доставио потврду предузећа овлашћеног за ревизију. Тужилац није испунио уговорну обавезу инвестирања у складу са уговором у основна средства субјекта приватизације, будући да није спровео докапитализацију за противвредност унете имовине у субјекат приватизације, нити доказао да је унету опрему у целости ставио у функцију, као основно средство субјекта приватизације, а такође није доставио доказе да је испунио уговорне обавезе у погледу социјалног програма у делу који се односи на исплату заосталих зарада.

Како је уговор о продаји капитала субјекта приватизације раскинут због неиспуњења уговорних обавеза од стране купца капитала, овде тужиоца, он као несавесна страна нема право на враћање уговорене цене сагласно члану 41а. Закона о приватизацији, а у складу са одредбом 7.2 уговора у случају раскида због неиспуњења уговорних обавеза од стране купца, купац овде тужилац губи сва права и потраживања по основу овог уговора. Стога је неосновано указивање ревидента на погрешну примену одредбе члана 41а. Закона о приватизацији. Наведеном законском одредбом и одредбама уговора искључена је примена члана 132. Закона о облигационим односима, на коју се ревидент позива.

На основу изложеног, те како не стоје ревизијски разлози нити разлози на које ревизијски суд пази по службеној дужности, ревизија тужиоца одбијена је као неоснована применом члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија,
Бранко Станић,с.р.**